

Zelfs tot in Suriname is Beeselse keramiek te vinden en deze vrijwilligers proberen het aardewerk van de ondergang te redden

27-04-2022 om 14:02 door Simon Doesborgh

Wim Storms (links), Fons Verdonck (midden), Rob Dijcks bij het laatste afgeronde project 'Spoorzoeker' op het Kerkplein in Beesel.

Afbeelding: Jan Paul Kuit

Keramische kunst uit Beesel is in talloze kerken, kloosters en scholen te vinden. Stichting Beesels Keramisch Erfgoed zet zich al zestien jaar in om het aardewerk te redden van de ondergang.

„Onze eerste klus was in Arnhem, in 2006”, herinnert Fons Verdonck zich nog goed. Een tweetal keramische reliëfs dreigde samen met een kerk gesloopt te worden. Verdonck trommelde daarom een groepje geïnteresseerden op, huurde twee busjes met materialen van een lokale aannemer en reed vol goede moed naar Gelderland om de werken van de sloophamer te redden.

Het Mariabeeld in Arnhem werd met kunst en vliegwerk van de muur gehaald. Foto: Stichting Beesels Keramisch Erfgoed

Eenmaal aangekomen in de Sacramentkerk, zakte de moed hem haast weer in de schoenen. „Het beeld met de reliëfs hing meters hoog”, vertelt Verdonck. „We hadden geen enkele ervaring met het handwerk dat nodig was om het beeld van de muur te krijgen.” Na wat overleg werd besloten om toch gewoon aan de slag te gaan. Er kwam een steiger aan te pas waarna het beeld met veel moeite uit te muur werd gebeiteld en vervolgens terug naar Beesel gebracht. Beide reliëfs hangen nu bij het Sjpiekershofje in Beesel.

Beesels vakmanschap

Vanaf de jaren '30 van de vorige eeuw werd er in het atelier van St. Joris keramische kunst gemaakt. Begonnen om de

teruglopende omzet van de reguliere keramische industrie op te vangen, ontplooidde het atelier zich in de jaren '50 tot een gerespecteerde thuishaven van gerenommeerde kunstenaars als Piet Schoenmakers en Joep Thissen. Het atelier van St. Joris is inmiddels gesloten, maar Beesel heeft zijn stempel op Nederland en zelfs gebieden ver buiten Europa gedrukt. Monumentale werken, standbeelden en reliëfs, maar ook mariabeeldjes, potten en andere gebruiksvoorwerpen: „In veel kerken, kloosters, scholen en andere publieke gebouwen is het vakmanschap uit Midden-Limburg nog altijd te bewonderen”, zegt Verdonck. „Maar er dreigen almaar meer van deze kunstwerken verloren te gaan.” Veel van de gebouwen waar de keramiek te vinden is, bereiken het einde van hun levenscyclus. En bij sloop wordt de kunst vaak niet gespaard.

Het kunstatelier van St. Joris, waar de geredde werken worden gerenoveerd. Foto: Stichting Beesels Keramisch Erfgoed

Een nieuw leven

„Onze belangrijkste doelstelling is om dat te voorkomen”, zeggen bestuursleden Verdonck, Wim Storms en Rob Dijcks. Bijgestaan door een grote groep vrijwilligers, probeert de stichting overal waar dat mogelijk is het Beeselse werk te redden. „Daarnaast willen we alles zo goed als mogelijk inventariseren”, zegt Storms. „Maar dat is geen eenvoudige opgave. We hebben het over duizenden werken, over de hele wereld. Zelfs in Suriname zijn we Beesels keramiek tegengekomen.”

In de zestien jaar dat de stichting actief is, heeft ze ongeveer vijftien kunstwerken weten te redden van de sloop. Voor de renovatie wordt toepasselijk het voormalige kunstatelier van St. Jozef gebruikt. Een groot deel van die werken is in Beesel zelf te bewonderen. „We proberen altijd lokaal een nieuwe bestemming voor de kunst te vinden”, zegt Dijcks. „Als dat niet lukt, zoeken we een nieuwe plek in het dorp. Daarmee brengen we weer een stukje van de Beeselse historie terug.”

Momenteel werkt de stichting aan een werk genaamd de Bieëncaer, dat is gered van een basisschool in Heythuysen. Het werk van Paul Vincken ligt momenteel in het atelier van St. Joris ter renovatie.